

Skolstruktur i Sunne kommun

Uppdrag: Utredningen ska visa på möjlig skolstruktur och organisation i Sunne kommun. Den utgår från lokalfrågor men ska ge ett övergripande konsekvensperspektiv för hela bildningsförvaltningens utbildningsverksamhet.

Krav:

1. All verksamhet organiseras så att främst skollagens men även övrig lagstiftnings krav uppfylls.
2. Skolverksamheten ska inrymmas inom den budgetram som kommunen kan bära.
3. Ny organisation ska vara i drift hösten 2013 och kunna förväntas bestå de närmaste 15-20 åren.

Förväntade resultat:

1. En större del av resurserna används för kärnverksamheterna skola och utbildning och andelen resurser som åtgår i kringkostnader för lokaler, kost, städ och skolskjuts minskar.
2. Skolans resultat uttryckt i betyg, resultat på nationella prov och brukarenkäter höjs.
3. Behörighetskraven för lärare uppfylls senast år 2015.
4. Samtliga elever i Sunnes skolor får likvärdiga villkor och möjligheter att utveckla kunskaper och färdigheter i paritet med den enskildes förmåga.
5. Samtliga elever får tillgång till särskilt stöd när så krävs, och den samlade elevhälsans betydelse för skolans resultat ökar.
6. All personal får egen arbetsplats och tillgång till personaldator över administrativa nätet.
7. Tillgången på ny teknik som Internetaccess, smartboard och AV-hjälpmiddel ökar och används av eleverna.
8. Fler resurslokaler i form av matteverkstad/experimentlokaler tillkommer.

SAGOLIKA SUNNE

9. En större andel elever blir behöriga för gymnasiestudier.
10. En större andel studerande fortsätter i postgymnasiala studier.
11. Antalet yrkeshögskoleutbildningar i kommunen ökar.
12. Skolskjutskostnaderna minskar till 70 % av 2011 års nivå.
13. Omdisponering och avveckling av lokalytor finansierar nödvändiga anpassningar av lokaler och skapar utrymme för en skolverksamhet med jämnare och högre kvalitet.

Sammanfattning

Lagkraven på behörighet och skyldighet att ge särskilt stöd visar på nödvändigheten att få upp storleken på våra minsta skolenheter. För en långsiktigt hållbar organisation med hög kvalitet, bra resultat och en god arbetsmiljö för elever och personal, sker en satsning på kyrkbyarnas skolor och skolutbudet F-6 i tätorten. Den samlade gymnasieorganisationen förtätas ytterligare för att trygga programutbud och kompetensförsörjning. En ytterligare satsning på postgymnasial utbildning, främst fler yrkeshögskoleutbildningar stärker och underlättar gymnasieskolans utbud.

Föreslagen skolorganisation omfattar då byskolorna i Gräsmark, Svensby, Prästbol och Lysvik. I tätorten inrättas en Östra skola som avlastar Skäggeberg och Åmberg. Östra skolan placeras i Brobyskolans huvudbyggnad som töms då samtliga nationella gymnasieprogram förläggs till BrobyGrafiska Utbildning.

Introduktionsprogrammen, som kräver nära samarbete med Fryxellska skolan, lokaliseras till Brobyskolans SP-hus. En mindre volym utbildning mot industri och svets stannar tillsvidare i Teknikhuset.

Fryxellska skolan berörs inte i det här skedet av omstruktureringen, förutom ett större ansvar för utbildningen i introduktionsprogrammen. Skolår sex stannar kvar i organisationen för F-6.

Grundskolan F-6

Sunne kommun har ett stort antal små skolenheter med inriktning F-6. I ett nationellt perspektiv finns få kommuner som har lika många enheter i en kommun av Sunnes storlek. I Värmland finns ingen. I övriga Värmlandskommuner har omstruktureringsarbetet fullföljts eller kommit långt på väg. Utvecklingen av antalet barn i aktuell ålder tid framgår av Bilaga 1. och Bilaga1_graf.

Från 2000 till 2010 minskade antalet elever från 1417 till 916. Samtidigt minskades antalet elevplatser med cirka 120 (Gettjärns och Lerans skolor) och hösten 2012 minskar antalet platser med ytterliga 60, då Borgeby skola avvecklas. Elevtalet per årskurs är under överskådlig tid cirka 120 eller färre. Under 2011 fick vi i Sunne 105 födda. Man kan konstatera att den påstådda ökningen i födelsetal är ett storstadsfenomen som inte finns i vår kommun och någon ökning av födelsetalen är inte att förvänta förrän möjligen kring 2025.

De senare årens minskande elevkullar och demografin i Sunne kommun, medför att antalet elever i byskolorna blir färre. Någon skola har redan 2011 bara två klasser och ett åldersspann om tre årskurser inom undervisningsgruppen. Den sammanhållna årskursen i klassen/undervisningsgruppen finns huvudsakligen i tätortens skolor. Här är det å andra sidan överfullt och trångbott. De flesta skolorna har varit i drift ett betydande antal år. De tillkom under den statligt reglerade skolans tid, då undervisningen bedrevs av pedagoger som hanterade i stort sett alla ämnen självständigt.

Sedan dess har skolreformerna inneburit att ett betydande antal åtaganden lagts på det kommunaliserade skolsystemet. Bland dem återfinns de flesta och mest märkbara i den nya skollagen som trädde i kraft 1 juli 2011. Skollagen kräver formell ämnesbehörighet av pedagoger i alla ämnen, en skärpt lagstiftning kring rätten till särskilt stöd och en lagstadgad tillgång till en utökad, samlad elevhälsa. Elevhälsan ska innefatta inte bara den medicinska delen utan även tillgång till specialpedagog, kurator och psykologresurs. Dessutom ställs betydligt högre krav på dokumentation och uppföljning, så ändamålsenliga personalutrymmen med tillgång till ny teknik och arbetsro, samt lokaler för möten, är självklara.

I ljuset av behörighetskrav och önskvärda, samlade resurser, ser man att den minsta storleken på en skolenhet måste öka. För att tillfredsställa lagens krav på behörighet och önskan att slippa årskursintegrerade klasser med löslig sammansättning, vore det önskvärt att ingen skola hade färre elever än ca 120-140 (sju årskurser F-6 gånger 20 elever i varje årskurs). De skolor som sätts på för framtiden ska ha en lägsta standard som omfattar eget klassrum per klass, grupprum, idrottshall, Matte/NO-verkstad, slöjdlokaler, personal och mötesrum samt ändamålsenlig mottagning för elevhälsan. Ny teknik ska finnas tillgänglig i form av bredbandsanslutning och så kallade smartboards och personliga hjälpmedel för eleverna. De estetiska verksamheterna ska kunna utövas under kvalificerad handledning och försummade ämnen som teknik, hemkunskap och experimentell naturkunskap ges plats och möjligheter.

Förslag F-6

I kommunens övergripande vision finns önskan att erbjuda samhällsservice i kommunens alla delar. Till den hör närheten till skola, och ett tidigare inriktningsbeslut säger att det är önskvärt att kyrkbyarnas skolor ska behållas. Med utgångspunkt i kvalitetskrav, kyrkbyarnas skolor och tätortens trångboddhet föreslås avveckling av skolorna i Bäckalund, Rottneros och Klätten. De skolorna är belägna halvvägs från tätorten och är i varierande skick och ålder med vacklande elevunderlag. Ur kvalitets- och samordningssynpunkt vore det önskvärt att de perifera, kvarvarande skolorna kunde bli ytterligare lite större i relevant. Här måste ändå kompromisser tillåtas, eftersom Fryken splittrar kommunen i en östlig och en västlig del utan tillgång till rimliga kommunikationer mellan orterna. En konsekvens av det blir att en del årskursövergripande undervisning måste behållas. Samtliga förskolor föreslås vara kvar, även på de orter där skolan avvecklas.

En kraftsamling sker till nedan skolenheter. Skolornas status, ytor och kostnader redovisas i bilaga 2a. och 2b. De enskilda skolornas elevunderlag i oförändrad organisation och i ett tänkt framtidsscenario redovisas i bilaga 3a och 3b.

- **Gräsmark** – 96 elever. Komplettering mottagningslokal elevhälsa och arbetsrum
- **Svensby** – 110 elever. Komplettering mottagningslokal elevhälsa och arbetsrum
- **Lysvik** – 120 elever. Komplettering mottagningslokal elevhälsa och arbetsrum
- **Prästbol** – 80 elever. Komplettering mottagningslokal elevhälsa och arbetsrum. Matsal och resurslokal kan inrättas i befintlig före detta gymnastiksal.

-
- **Skäggeberg** – 200 elever, skolans elevantal minskas något för inrättande av arbetsrum och resurslokaler. En ganska genomgripande upprustning av Skäggebergsskolan är önskvärd. Byte av fönster och energistyrssystem ger långsiktigt minskade kostnader. Komplettering mottagningslokal elevhälsa och arbetsrum
- **Åmberg** – 150 elever. Utemiljö och trafikangöring förbättras. Komplettering mottagningslokal elevhälsa och arbetsrum.
- **Östra skolan** – 150 elever. En tredje tätortsskola inrättas i Brobyskolans huvudbyggnad. Den har nio klassrum, vilket ger utrymme för sju årskurser, matteverkstad och resurslokal för exempelvis NO-experiment. Grupplokaler och personalrum finns redan. Inomhusmiljön är bra och kräver enbart ommöblering. För yngre elevers behov av spontanrörelse behöver utomhusmiljön utvecklas.

Grundskolan 7-9

För skolår 7-9, det så kallade högsnadiet, åter till kommande elever till Fryxellska skolan. Skolan invigdes hösten 2003 och lokalerna är arkitektoniskt fina och välutrustade. Den byggdes för att ta emot 450-480 elever. Med avslutande påbyggnader och idrottsanläggningar kan Fryxellska skolan ta emot även årskurs sex.

Statens direktiv går ändå emot en sådan planering. Nationella prov och avstämningsförelägg till skolår sex, varför ansvariga lärare som följt eleven ett antal år även bör sätta de första betygen i sexan. Detta görs första gången hösten 2012. Därför innebär förslaget att avvakta med att flytta skolår sex till Fryxellska skolan, trots att det skulle kunna ge eleverna tillgång till fördjupad ämnesundervisning. En sådan flytt utarmar också det redan minskade elevunderlaget i skolorna F-6 och kräver i praktiken att ytterligare skolenheter avvecklas.

Gymnasieskolan med inslag av Yrkeshögskola

I Värmland finns en överetablering av gymnasieutbildningar. Länet erbjuder i storleksordningen dubbla antalet utbildningsplatser mot vad det finns elever. Elevantalet är fortfarande minskande eftersom de riktigt små årskullarna av mer homogen storlek ännu inte nått gymnasieskolan. Situationen förvärras av att friskolorna fortfarande etablerar ytterligare utbildningar. En viss samordning inom länet eftersträvas, och hela Värmland är numera ett gymnasiesamverkansområde. För många ungdomar innebär det ändå betydande fördelar att kunna studera på hemorten, och ett ganska stort antal blir varje höst så kallade hemvändare, när pendlingens eller eget boendes nackdelar överväger den önskade utbildningens lockelse.

I Sunne har vi en gymnasieverksamhet fördelat på tre relativt autonoma enheter. Vikten av samordning ökar även här och några program har lagts ner. I gymnasiereformen Gy 2011 ges inget utrymme för lokalt inrättade program, utan samtliga utbildningar måste inordnas i den nationella programstrukturens arton program. De stora bemödanden som gjorts under 2011 att bedriva undervisning av hög kvalitet i ett lockande programutbud, måste även i gymnasieskolan matchas mot vikande elevunderlag och rimliga kostnader för personal och lokaler.

Den tidigare utförda gymnasieutredningen visar på möjligheten att stärka den samlade gymnasieskolan genom att sammanföra BrobyGrafiska Utbildning och Brobyskolan. Rent fysiskt finns de utrymmena på BGU och dit flyttas Brobyskolans nationella program. För inrättande av laborationslokaler krävs viss anpassning av tillgängliga utrymmen på BGU. Avloppsstammar, nöddusch, fläktsystem för dragskåp och gasolanläggning för brännare är exempel på nödvändiga kompletteringar.

Introduktionsprogrammen som behöver ett starkt samarbete med grundskolan för att ge eleverna behörighet till ett nationellt program, blir kvar på Brobyskolan. Ett nära samarbete med Fryxellska skolan är redan etablerat och fördjupas ytterligare. Det så kallade SP-huset erbjuder lämpligt stora lokaler och bra placering för introduktionsprogrammen. I viss mån kompletteras den undervisningen med utbildning inriktad mot industri och svets som tills vidare förläggs till teknikhuset på Brobyskolan. I en förlängning, kanske med en Climate arena som granne, bör man överväga att förlägga ytterligare teknisk utbildning, också eventuella YH-utbildningar till Södra Viken.

Gymnasieskolans elevtal och lokala elevunderlag redovisas i bilaga 1. Bilagan visar aktuella och sökta utbildningar. Eftersom en större volym inom yrkeshögskoleutbildningen även stöds av kommunala utrymmen i gymnasiet och kan ses som motor i det lokala utbildningssystemet, är det önskvärdt att volymen YH-utbildning behålls och helst ökar. Personalförsörjningen underlättas då yrkeskompetenser och duktiga lärare kan erbjudas hela tjänster, och den större volymen behålls lättare förändringar av delarna i kommunens utbildningssystem efter grundskolan. Långsiktigt hållbar utveckling stöds och kan överblickas.

Ulf Olsson

Ulf Olsson

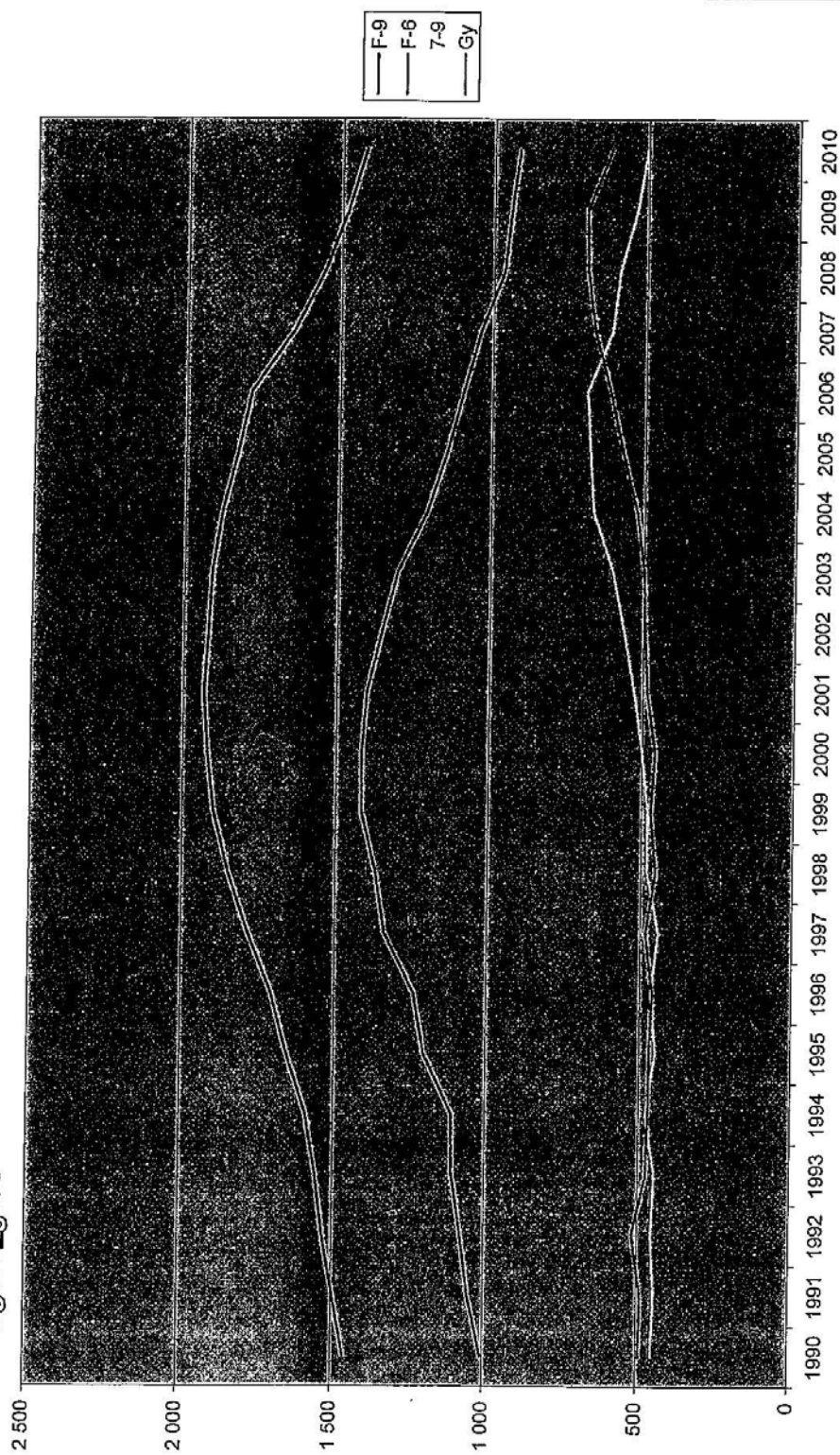
Fvc

Bilaga 1. Kommunens elever efter ålder

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
6 år	141	154	164	160	180	206	201	245	201	202	169	168	144	145	129	143	138	123	106	139	126
7 år	146	149	162	169	161	181	201	205	242	206	200	171	171	141	149	131	144	140	126	110	136
8 år	127	149	147	165	171	165	183	208	203	246	207	197	175	173	145	151	135	145	139	126	109
9 år	165	128	155	151	161	174	161	182	206	204	246	213	199	176	182	146	156	136	149	135	124
10 år	135	176	130	161	151	163	171	161	185	208	201	249	210	201	183	183	151	153	134	147	142
11 år	150	138	176	128	159	156	163	172	162	186	208	201	254	211	207	186	186	153	151	134	145
12 år	141	156	142	171	128	160	160	160	165	163	186	203	202	259	216	208	185	190	158	151	134
13 år	143	146	159	141	176	130	158	158	164	167	167	189	205	202	257	218	210	184	191	160	149
14 år	150	144	148	160	144	175	130	156	155	162	170	168	191	208	205	257	224	209	184	195	161
15 år	159	154	148	146	158	143	176	129	161	152	164	172	168	193	206	206	258	220	216	183	195
16 år	174	163	157	153	152	160	146	173	130	162	156	169	168	163	197	210	206	259	224	217	183
17 år	152	178	173	157	153	150	161	145	173	132	165	153	169	166	163	196	206	207	259	220	213
18 år	164	145	186	162	162	155	150	163	147	174	134	161	156	169	163	166	202	200	209	259	222
H-9	1 457	1 494	1 524	1 525	1 538	1 653	1 704	1 751	1 843	1 895	1 916	1 931	1 939	1 952	1 979	1 985	1 987	1 959	1 894	1 804	1 622
F-6	1 605	1 650	1 676	1 682	1 611	1 295	1 240	1 333	1 353	1 433	1 419	1 402	1 355	1 305	1 217	1 145	1 035	1 045	981	899	795
7-6	452	494	495	447	472	442	494	441	478	431	501	525	554	595	599	591	592	512	454	394	308
Gy	466	485	516	452	467	465	457	481	470	465	465	483	475	483	523	572	634	634	614	614	614

Antal barn

Bilaga 1 graf

Bilaga 2. F6-skolornas skick och utrustningsnivå.

	m2	Platser	Särsk.	Skick	Slöjd	Hall/gym	Fsk	Modul	Energi		Matsal	Övrigt
									KWh/m2	el/m2	värme/m2	
Gräsmark	2340	120		Bra	Ja	Ja	Ja	Nej	164	57	107	Ja -stor
Rottneros	1877	100		Bra	Nej	Ja	Nej	Nej	183	77	106	Ja
Svensby	2278	140		Bra	Ja	Ja	Nej	Nej	160	106	54	Nej
Prästbol	1659	80		Visst renoveringsbehov	Ja	Ja. 2012	Ja	Ja	185	88	97	Nej
Borgeby	758	60		Stort renoveringsbehov	Nej	Nej	Nej	Nej	153	81	72	Ja-mini
Bäckalund	1420	80		Stort renoveringsbehov	Nej	Liten	Nej	Nej	171	67	104	Åter i FSK
Lysvik	1455	120		Bra	Ja	Ja	Nej	Nej	152	62	90	Ja
Åmberg	1980	150		Visst renoveringsbehov	Ja	Ja	Nej	Ja	192	77	116	Ja
Skäggeberg	4208	225		Stort renoveringsbehov	Ja	Ja	Nej	Nej	212	76	136	Ja
Klätten	1234	70		Bra	Nej	Ja	Ja	Ja	153	132	21	Nej
		1145										

Stängs ht 2012
Dålig trafikmiljö

Trafikmiljö
Avgaser?

Dålig trafikmiljö

Bilaga 3a. Elevutveckling 2008-2016

Uppdaterad 2011-09-14

	Platser	HT 2008	HT 2009	HT 2010	HT 2011	HT 2012	HT 2013	HT 2014	HT 2015	HT 2016	
Skäggeberg	200	197	207	223	235	273	316	297	290	278	41,1%
Ämberg	150	156	151	157	157	157	161	167	175	180	15,4%
Nya Östra skolan	150						102	100	107	102	Backalund + Borgeby +
Leran		44	35	0	0	0	0	0	0	0	Skäggeberg
Tätorten	500	397	393	380	392	430	579	564	572	560	41,1%
Klätten	70	42	35	42	35	35	0	0	0	0	Skäggeberg
Rottneros	100	76	65	62	56	57	0	0	0	0	Skäggeberg
Svensby	110	79	72	76	70	71	68	73	81	82	3,8%
Gräsmark	96	63	67	65	68	62	64	56	60	57	-9,5%
Lysvik	120	75	82	82	80	82	85	87	81	85	13,3%
Backalund	80	65	61	56	57	61	0	0	0	0	Nya Östra skolan
Borgeby	60	84	83	82	54	0	0	0	0	0	Nya Östra skolan
Prästbo	80	59	64	62	67	72	66	67	74	65	10,2%
SUNNEKRO F-6	1216	940	922	907	879	870	862	847	868	849	-9,7%
A-7-9	450	591	537	505	446	432	416	400	367	371	-37,2%
Grundskolan	1666	1531	1459	1412	1325	1302	1278	1247	1235	1220	-20,3%
Förändring		-85	-72	-47	-87	-23	-24	-31	-12	-15	-396 elever
Gymnasiet		687	697	618	593	537	497	437	428	424	-38,3%
Förändring		29	10	-79	-20	-61	-40	-60	-9	-4	-234 elever

Antaganden mm

1. Barn födda 06-10 är skolplacerade på det upptagningsområde de tillhör.
2. Barn födda 99-05 finns på den skola de faktiskt går på.
3. Barn från Leran (06-10) finns placerade på Skäggeberg.
4. Barn från Borgeby (00) finns placerade på Skäggeberg.
5. Barn från Borgeby (1-10) finns placerade på Nya Östra skolan.
6. Inkl. Skäggebergsgården prognosiserar antalet platser på Skäggeberg att öka till 260-275.
7. Barn från Gettjärn (06-10) finns placerade inom respektive upptagningsområde. Tätorten bör ses som ett område.
8. Erfarenhetsmässigt brukar några barn från andra rektorsområden välja Skäggeberg. Detta är inte med i framtidsberäkningen.
9. Av eleverna i år F-6 går ca 20 elever i Frykmansskolan. Av eleverna i år 7-9 går ca 15 i andra kommuner. Detta är inte med i framtidsberäkningen.
11. Antal gymnasieelever utgår från antal skrivna (16-18 år) i Sunne kommun per 31 juli 2011.

Bilaga 2D. Elevutveckling, justerad för en ny Östra skola samt elever som väljer andra kommuner/friskolor

	Platser	HT2010	HT2011	HT2012	HT2013	HT2014	HT2015	HT2016
Skäggeberg	280	223	235	256	220	195	177	155
Åmberg	140	157	157	145	149	153	160	163
Östra skolan	140	-	-	-	129	133	148	154
Tätorten	560	380	392	401	498	481	485	472
Klätten	70	42	35	35	-	-	-	-
Rottneros	100	62	56	57	-	-	-	-
Svensby	110	76	70	71	80	85	93	93
Gräsmark	96	65	68	62	64	56	60	57
Lysvik	120	82	80	82	97	99	92	95
Bäckalund	80	56	57	61	-	-	-	-
Borgeby	60	82	54	-	-	-	-	-
Prästbol	80	62	67	72	79	79	88	78
SUNNE RO, F-6	1 276	907	879	841	818	800	818	795
År 7-9	450	505	446	427	406	382	348	349
Grundskolan	1 726	1 412	1 325	1 268	1 224	1 182	1 166	1 144
Förändring		-47	-87	-57	-44	-42	-16	-22
Elevunderlag GY		490	483	430	398	350	342	339
varav:								
Södra Viken		168	183	180	180	180	180	180
Broby 16+				250	218	170	162	159
Broby Grafiska		153	136					
Brobyskolan		169	164					
16-18 år		618	598	537	497	437	428	424
Förändring		-79	-20	-61	-40	-60	-9	-4

Antaganden mm

- 1 Barn födda 99-05 finns på den skola de faktiskt går på.
- 2 Barn från Leran (06-10) finns placerade på Skäggeberg.
- 3 Barn från Gettjärn (06-10) finns placerade på Åmberg.
- 4 Barn födda 06-10 är skolplacerade på det upptagningsområde de tillhör.
- 5 Av barnen i Klätterns upptagningsområde antas 50 % välja Torsby, och 50 % är placerade på Skäggeberg.
- 6 Av barnen i Rottneros upptagningsområde är 25 % placerade i Svensby, och 75 % på Östra skolan.
- 7 Av barnen i Bäckalund upptagningsområde är 25% placerade i Lysvik, och 75 % på Östra skolan.
- 8 Barn från Borgeby (00) finns placerade på Skäggeberg.
- 9 Av barnen i Borgebys upptagningsområde (01-10) är 25% placerade Prästbol, och 75 % på Östra skolan.
- 10 Barn inom tätorten (06-10) finns placerade inom respektive upptagningsområde. Barn från Klockaregården, Brårud och Torvnäs är placerad på Östra skolan. Tätorten bör ses som ett område.
- 11 Av eleverna i år F-6 går antas ca 40 elever att gå i Ekebyskolan from HT 2012. Dessa elever är borträknade från Skäggeberg/Åmberg.
- 12 Av eleverna i år 7-9 går ca 15 i andra kommuner. Dessa elever är borträknade från Fryxellska skolan.
- 13 Antal 16-18 år innefattar endast ungdomar skrivna i Sunne kommun. Elevunderlag GY är from HT 2012 schablonmässigt fördelat utifrån antal 16-18 åringar skrivna i kommunen.